

DEMBAVOS LOPŠELIO – DARŽELIO „SMALSUTIS“ BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendruomenės etikos kodekse (EK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi bendruomenės nariai.

2. EK skiriamas tam, kad padėtų bendruomenės nariams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.

3. EK papildo bendruomenės teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR švietimo įstatyme, Dembavos lopšelio-darželio „Smalsutis“ nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. KAI KURIOS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertyboms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turpinis arba neturpinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. EK paskirtis nubrėžti tolerancijos ribas bendruomenės narių tarpusavio santykiuose, išryškinti etikos požiūrių vengtina elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimamiems pedagogams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademinės srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

6. Formuoti bendruomenės narių suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, bendravime. Ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą Dembavos lopšelio-darželio „Smalsutis“ veikla, kuriant jos įvaizdį.

7. Padėti įstaigos bendruomenei vertinti ir spręsti konkrečias gyvenimo situacijas kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.

8. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

9. Bendruomenė įsipareigoja aktyviai palaikyti Dembavos lopšelio-darželio „Smalsutis“ siekius, garbingai atstovauti įstaigą vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

10. Objektiviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant, mokantis ir padedant vieni kitiems.

11. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginiuose aprašuose numatytas funkcijas.

12. Siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame ir mokslo-taikomajame darbe, domėtis savo srities mokslo naujovėmis.

13. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (įstaigos taryba, ir kitomis).

14. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

15. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo etiką pažeidžia:

15.1. ugdytinių, jų tėvų arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar kokioje kitokioje veikloje;

15.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems pedagogams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

15.3. pedagogo nepagarbus atsiliepiamas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

15.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su ugdytiniais, tiek su kitais asmenimis;

15.5. pedagogo nepagarbus, familiarus (per daug laisvas) elgesys su ugdytiniu, jo tėvais. Vaiko asmeninių savybių, jo šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu;

15.6. šokiruojanti, neatitinkanti etikos normų darbuotojų apranga (gilios iškirptės, minisijonai, tamprės);

15.7. alkoholinių gėrimų ir narkotinių medžiagų vartojimas įstaigoje ir jos teritorijoje.

16. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendento savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

17. Pedagogų ir darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių Dembavos lopšelio-darželio „Smalsutis“ bendruomenės nario etikos principų.

18. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

19. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo laisvei prieštarauja:

19.1. nepakantumas kitokiai tėvų ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

19.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

19.3. pedagogų ir ugdytinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

20. Tausoti ir atsakingai naudoti Dembavos lopšelio-darželio „Smalsutis“ turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir priisimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

20.1. Dembavos lopšelio-darželio „Smalsutis“ materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

20.2. piktnaudžiavimas Dembavos lopšelio-darželio „Smalsutis“ ištekliais vykdant projektus;

20.3. įstaigos nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

21. Dembavos lopšelio-darželio „Smalsutis“ etikos komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu turi siekti teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti, priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

22. Remti ir plėtoti vaikų laisves ir teises, skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, gerą patirtimi, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

23. Kiekvienas pedagogas ir darbuotojas, ugdytinio tėvai turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekdamas pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimatą.

24. Kiekvienas Dembavos lopšelio-darželio „Smalsutis“ bendruomenės narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų įstaigos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konfliktų.

25. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

26. Bendravimo su tėvais nuostatos:

26.1. konsultuoja tėvus bei globėjus sprendžiant vaikų auklėjimo problemas;

26.2. saugo vaikų patikėtą informaciją apie savo tėvus arba globėjus, o tėvų arba globėjų – apie vaikus.

26.3. užtikrina, kad santykiai su tėvais nedarytų įtakos vaikų asmens bei pasiekimų vertinimui;

26.4. vadovaujasi pagarba, tolerancija, bendradarbiavimu sprendžiant ugdymo klausimus;

26.5. teikia objektyvią informaciją apie vaiko pažangą, ugdymosi rezultatus, elgesį.

26.6. mokytojai ir jų padėjėjos neviešina ir nekomentuoja informacijos viešai apie vaikus kitų vaikų tėvams ir kitiems bendruomenės nariams, nesusijusiems su konkrečiu vaiko ugdymu ar iškilusiomis problemomis.

V. MOKYMO(-SI) IR DARBO ETIKA

26. Kiekvienas bendruomenės narys yra laikomas vertybe. Jis yra ne tik darbo atlikėjas, bet ir kūrėjas, įsipareigojęs siekti aukščiausios kokybės. Nuo jo pastangų priklauso bendro darbo rezultatai.

27. Vadovai yra patarėjai, rėmėjai. Jie gerbia bendruomenės narius, įsigilina į jų poziciją, problemas, išklausoma jų nuomonę, siūlymus. Priima galutinį sprendimą.

28. Visos klaidos yra pripažįstamos ir nekartojamos.

29. Bendruomenė dalyvauja svarbių ugdymo įstaigai klausimų svarstyme.

30. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, pedagogai, vadovai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

31. Bendruomenės nariai privalo ne šurkščiai, ne įžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą elgesio normų pažeidimo faktams.

32. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų reikalavimas iš mokinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

33. Primitytinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš ugdytinių šeimų.

34. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems).

35. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie ugdytinį be jo tėvų sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą.

36. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

37. Būtina EK priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

38. Priimtas EK skelbiamas viešai lopšelio-darželio internetiniame puslapyje.

39. Lopšelio - darželio bendruomenė įsipareigoja gerbti EK ir rūpintis jo veiksmingumu.

40. EK vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimą pagrindu sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 2 pedagogų, 1 bendruomenės nario, 3 narių išrinktų įstaigos darbuotojų susirinkimo metu.

41. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu.

42. Sankcijos už bendruomenės narių etikos pažeidimus atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemones (pvz.: pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviškinimas ir pan.). Kodekso priežiūrą vykdančios etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti ir vidinės atestacijos metu bei kitais atvejais.

43. EK negali numatyti visų nepagarbos bendrai pripažintoms vertybėms atvejų, todėl etikos komisija, sprendama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spręsti ar konkretus poelgis suderinamas su etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

44. EK priimtas kaip įstaigos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

SUDERINTA

Panevėžio r. Dembavos lopšelio-darželio „Smalsutis“ tarybos

2020 m. balandžio 1 d.

posėdžio protokolu Nr. T-1